

Oppgave 1

Oppgave 1a

Forfatterens formål med teksten “Min sommer med Kristin Lavransdatter” er å dele sine tanker og opplevelser med trilogien om Kristin Lavransdatter, men også å oppfordre leserne til å lese den. Hals deler litt av handlingen i trilogien og om hvordan hun og Kristin kan virke like. Dette bidrar til å fange lesernes oppmerksomhet og gjøre dem interessert.

Oppgave 1b

Trilogien om Kristin Lavransdatter er fremdeles aktuell, fordi hvordan hun løste situasjonen hun sto i kan til den dag i dag inspirere andre. For eksempel at hun gikk imot samfunnets og familiens regler for å få sin kjære Erlend (Lilleslått, 2023). I dagens samfunn er det mange som opplever press fra samfunn og familie. Dermed kan Kristin Lavransdatter være en inspirasjon til å stå i mot. I teksten “Min sommer med Kristin Lavransdatter” av Stine Friis Hals skriver Hals: “Støtt slår det meg hvor like vi er. Jeg og Kristin, forbundet i ord og lydbølger denne sommeren” (Hals, 2025). Dette viser at mange kan speiles i Kristin og at hun fremdeles kan påvirke nåtidens mennesker.

Oppgave 1c

Når Hals skriver “Jeg møtte Kristin Lavransdatter en sommerdag i 2019” (Hals, 2025), betyr det ikke at hun fysisk møtte henne. Sitatet symboliserer at de møttes gjennom headsettet på hodet, altså at Hals lyttet på Kristins historie gjennom en lydbok. Allerede her bruker Hals et godt virkemiddel for å beskrive sitt møte med Kristin. Videre bruker hun sammenligninger for å skildre følelsene hennes. Ved eksempelet: “Hun kom inn i livet mitt som en frisk vind via headsettet på hodet” (Hals, 2025), formidler hun at møtet med Kristin føltes riktig. Hals bruker også kontrast for å beskrive hennes forhold til Kristin. “Mens jeg stirrer utover havet seiler Kristin for å hente hjem Erlend, mens jeg står ved grillen i sommersola, fyller Kristin matlagene før vinteren” (Hals, 2025). Leserne skjønner at de står i ulike situasjoner, men Hals forteller likevel om et spesielt bånd mellom henne og hennes litterære forbilde. Virkemidlene forfatteren tar i bruk hjelper leserne med å forstå hennes “møte” med Kristin.

Kildeliste:

- Hals, S. F. (2025). *Min sommer med Kristin Lavransdatter*. Aschehoug. Hentet 21.05.2026 fra:
<https://aschehoug.no/litteratur/bokmagasin/romaner-og-noveller/min-sommer-med-kristin-lavransdatter>
- Lilleslått, M. (2023). - *Det gjør livet ditt bedre å lese Kristin Lavransdatter*. *Forskning.no*. Hentet 21.05.2025 fra:
<https://www.forskning.no/boker-litteratur-partner/det-gjor-livet-ditt-bedre-a lese-kristin-lavransdatter/2215392>

Oppgave 2

Oppgave 2b

Kom hjem

Hjertet banket i brystet.

Jeg gikk skjelvende inn på bussen. Følelsene var som en stor barnehage inni hjernen min nå. Alle løp rundt og skrek mens hodet prøvde å holde seg rolig. Gleden av å endelig få møte pappa har vært på startstreken lenge. Helt til denne dagen. Likevel var jeg reddere enn noen gang. Den dagen var halsen ekstrem vond. Som om den strammet seg. Tankene fylte hodet fullt. Hva om jeg ikke blir tatt godt i mot? Hva om mamma snakket sant om ham? Jeg satt meg ned på bussetet.

Helt siden jeg var liten har jeg sett opp til pappa. Han var suksessfull, rik og økonomistøttende for familien. Men når et romskip når månen, kommer ikke det hjem med det samme. Jeg har prøvd å forstå det. Hvert fall bedre enn mamma. Nettene med bare henne i hus har visst dratt henne ned i kjelleren. Men i dag. I dag skulle jeg vise mamma at ting vil ordne seg. 5 minutter. 4 minutter. 3 minutter. Det var 2 minutter til jeg var framme.

Da jeg gikk ut av bussen, så jeg rett opp mot huset hans. Huset jeg har besøkt 2 ganger i mitt liv. Det store, vakre, moderne huset. Mange planter hadde blitt plassert der siden jeg sist var der. Planter som man kunne funnet i Amazonas. Bassenget var der, nesten helt ubrukt. De

store vinduene dekket nesten hele huset. Kunne nesten se hele stuen utenfra. Lukten av grillmat traff meg mens jeg gikk mot inngangen. Kanskje pappa har lagd mat til meg? Jeg blomstret av spenning.

Jeg banket på. Stillheten fikk meg til å vente. Jeg banket på igjen. Stillheten slo meg hardt i fjeset denne gangen. Stemmene som hørtes fra soverommet som liten steg frem i hodet. Hjertet slo snart hull i brystet mitt nå. Halsen strammet seg ekstra hardt som om et tau lå rundt den. Jeg skulle til å banke på en gang til før jeg kom på at pappa sendte en dørkode til meg for noen dager siden. Forventet ikke at den måtte tas i bruk.

2712. Døren peip mens den automatisk åpnet seg selv. Jeg tok et skritt inn, tok av meg skoene og så meg rundt. Overraskende nok, var huset mer rotete enn rommet mitt. Haugevis av papirer og mapper lå strødd på gulvet. Møblene sto, men på riktig plass tviler jeg på. Tomme ølflasker sto stablet som sjakkbrikker på det ene bordet, og lukten av alkohol strammet halsen min. Det var en telefon som ringte. Jeg tok noen skritt lenger inn i stuen for å se hva det var. Telefonen på kontorpulten lå der, uten noen som kom for å ta den. Jeg så meg rundt, og valgte å la den ringe i tilfelle pappa kom fra kjøkkenet eller noe sånn. Kontorpulten hans så hvert fall skikkelig ut. Kontorstolen så ut som et kinosete, og jeg hadde aldri sett en så dyr PC-monitor. Plutselig så jeg en stående ramme ved siden av PC-en. Hånden min strakk seg ut for å plukke det opp. Da bildet møtte øynene mine stivner jeg. Av glede eller sorg vet jeg ikke. Det eneste jeg så var meg, mamma og pappa. Jeg hadde aldri sett bildet før nå. Visste ikke at pappa kuttet løk.

“Pappa?” sa jeg ut i rommet, bevisst om det lave volumet. Ingen svar. “Pappa?” sa jeg, men denne gangen litt høyere. Ingen respons kom, og jeg bestemte meg for å gå mot en lukket dør. Idet jeg skulle dra ned dørhåndtaket hører jeg lyden av glass. Glassflasker som klinket mot hverandre, rullende langs gulvet. Lyden kom fra andre siden av rommet, og blikket vendte seg kjapt. En dør som var revet ned var retningen. Jeg skjønnte med en gang at pappa egentlig ikke var helt til stede. Da jeg ankom andre siden av den store stuen hørte jeg lyden av faren min. Hosting, hesing og grining. Det virket som om han hadde glemt at jeg skulle komme i dag. Jeg åpnet døren og tårene fra bildet i sted, kom tilbake.

Inne på rommet var det dobbelt så mange flasker som i stuen. Noen av dem var knust. Øynene mine møtte pappas øyne. Begge var skinnende. Han sitter på gulvet med hendene

over ørene. Han ville ikke høre telefonen ringe. Jeg skjønnte det fort. Blikket mitt skannet rommet ferdig. Enda et bilde av flokken samlet lå på gulvet. Jeg plukket det opp og løpte mot pappa. En klem vi begge trengte fylte rommet med en glede som for lenge siden burde ha kommet. Likevel var sorgen dominerende. Jeg klarte ikke å se opp i taket, fordi halsen ikke skulle strammes. Tauet var ikke synlig for meg. Jeg så ned på pappa, og det var det viktigste. Jeg har kommet for å hente astronauten fra månen. “Pappa?” sa jeg med en skjærende stemme. Armene mine falt over han, bildet lå synlig for han og griningen var på vei mot slutten. “Du kan komme hjem nå” hvisket jeg. “Du kan kommer hjem nå”.

Oppgave 3

“Poesiens påvirkning” av Pernille Mo er en informerende tekst som handler om hva poesi egentlig er og hvordan det påvirker oss. Mo beskriver poesi som evnen til å legge merke til ting. Gjennom teksten bruker hun universelle erfaringer og ofte vi-form, noe som bidrar til at leserne føler seg mer inkludert.

Tid understrekes som noe uendelig i denne teksten. Ved eksempelet: ““Ja, tingenes levetid er uforutsigbar, ingenting varer evig” forteller blomstene”, forteller Mo gjennom poesi at tid alltid vil gå og aldri stoppe. Likevel skriver Mo at poesi kan være med å ta oss tilbake i tid. Hun bruker den norske poeten Alexander Fallo som eksempel. Et av hans poesier sier: “Men alt gikk så fort. Husker du”(Mo, 2025). Her mener Mo at leserne kan bli truffet av disse få ordene, og at de kan, i tankene, bli sendt tilbake til en tid som minner om hva som blir lest.

“Emelie” av Hollow, Emelie Anne, Guttormsen, Carl-Viktor, Engdahl, Anton Victor Elias, Vorkinn, Synne og Schmuldt og Stephen Erik er en sangtekst som handler om “hva Emelie vil bli”. Sangen starter med: “Syttén i går men voksen i dag”(Hollow, Emelie Anne, Guttormsen, Carl-Viktor, Engdahl, Anton Victor Elias, Vorkinn, Synne og Schmuldt, Stephen Erik, 2024). Dette formidler at Emelie nettopp har blitt voksen og skal videre i livet. “Hva Emelie vil bli” kan derfor forstås som “Hva Emelie vil bli videre i livet”.

I denne teksten kommer tid fram som noe som lett misforstås. Altså at man enkelt kan tenke at man har lite tid og at tiden går altfor kjapt. Dette forstår vi når det synges “Kan ikke skjønne hvor all den tiden ble av, jeg”(Hollow, Emelie Anne, Guttormsen, Carl-Viktor,

Engdahl, Anton Victor Elias, Vorkinn, Synne og Schmuldt, Stephen Erik, 2024) og gjentas “Nå eller aldri” og “Alt gikk så fort”. Selv om Emelie virker stresset, kommer en ny stemme på slutten av sangen og synger “Kjære Emelie, Emelie, du hakke dårlig tid”(Hollow, Emelie Anne, Guttormsen, Carl-Viktor, Engdahl, Anton Victor Elias, Vorkinn, Synne og Schmuldt, Stephen Erik, 2024). Dette formidler at tid ikke er noe man bør stresse med.

Som nevnt er poesi evnen til å legge merke til ting. Da kan vel poesi påvirke oss mennesker i hverdagen, vel? All slags poesi kan påvirke mennesker på ulike måter. For eksempel kan poesi på sosiale medier lett påvirke unge. På TikTok, Instagram og andre plattformer med korte reels, kan poesi ofte dukke opp. Gjerne som korte, betydningsfulle utsagn som sier oss noe stort. Unge er vant til å scrolle videre, men siden poesi kan være så kort som noen få ord, tar vel unge seg tid til å lese det? Et annet eksempel er poesi gjennom musikk. Musikk er universelt, altså for alle. Lyrikk kan treffe mennesker og påvirke dem på ulike måter. Når man hører en sangtekst om og om igjen reflekterer man automatisk over det som blir sagt. Kanskje man da lettere forstår budskapet, eller tema i sangen? Dette kan endre hvordan man tenker.

Alt i alt er poesi noe som kan knytte sammen hverandre og oss selv. Den kan lære oss noe nytt og skape mange nye tanker. Da er det vel ikke vits å unngå den?

Kildeliste:

- Mo, P. (2025). *Poesiens påvirkning*. Pernille Mo. Hentet 21.05.2025 fra: <https://www.fernillemo.com/writing/poesiens-pvirkning>
- Hollow, Emelie Anne, Guttormsen, Carl-Viktor, Engdahl, Anton Victor Elias, Vorkinn, Synne og Schmuldt, Stephen Erik (2024). *Emelie [Sang]*. Hentet 01.12.25 fra: <https://www.azlyrics.com/lyrics/emeliehollow/emelie.html>